

ලංකාවේ මහා පාචා දීම ලෙස සැලකෙන උඩරට ගිවිසුම මගින් උඩරට රාජධානිය බ්‍රිතාන්‍යයට ලියා පවරා දීම සිදුවී වසර 191 ක් ගත වී ඇති මේ මොහොතේ 19 වන සියවසේ ලංකාවේ පැවති සංස්කෘතික පසුබිම බ්‍රිතාන්‍ය ජාතිකයෙකුගේ ආසට ලක්වී ඇති අයුරු විවිධාකාර බැඳීමේ යම් වැදගත් කමක් ඇතැයි සිතමු. ආස මේ කොටස් වශයෙන් මව වෙනු ගෙන එන්නේ 1892 දී ලියා පල කරන ලද ඇලන් චෝල්ට්ස් ගේ පාඨස් ඇන්ඩ් පර්ල්ස් නම් වූ කෘතිය ඇසුරෙන් සකස් කළ ලිපි පෙළකි.

ආදම්ගේ කන්ද සිංහලයින් අතර හැඳින්වෙන්නේ සමනල, සමන් ගිර නැතහොත් ශුද්ධවූ පා සලකුණ සහිත කන්ද යන අරුත දෙන ශ්‍රීපාද කන්ද යනුවෙනි. 1767 බ්‍රයන් විසින් ලියන ලද පුරාණ ජනප්‍රවාද විග්‍රහය යන පොතේ මෙසේ සඳහන් වේ. ආදම්ගේ කන්ද යනු නම් දෙවියන් වෙනුවෙන්, නැතහොත් ඊජිප්තුවේ දෙවිවරුන්ගේ රජු වෙනුවෙන් කැප කෙරුණු අසිරිමත් කඳු මුදුනකි. ඒ බව කන්ද ආසන්නයේ පිටත් වන සිංහලයින් විසින් භාවිතා කරන වෙනත් නමකින්ද පැහැදිලි වේ. ඊට අනුව කන්දේ නම නම්-අල් අල් ය. එනමින් හැඳින්වෙන ගිරු දෙවියන් දිවයිනේ ඉපැරණි ආගම හා සම්බන්ධ වේ. ඒ අනුව, කෙටියෙන් කියතොත් මේ රටවල් හා සබැඳි සියළු සම්මතයන් ඊජිප්තු ආගමික මතවාදයට ඇතුළත්ය. නම් අල් අල් යනු ලන්දේසීන් විසින් ස්වදේශීය නාමය වැරදියට භාවිතා කිරීමෙන් පැන නැගුණක් බව පෙනී යන හෙයින් මෙහි සඳහන් වන ආකාරයට සිරිපා කඳු මුදුනේ ප්‍රජාතීයත්වය ඊජිප්තු දෙවියන් ඇදහීම දක්වා ඇතට විනිදි ගියේ යයි පැවසීම සාවද්‍ය මතයක් බවට අනුමාන කල හැකි නමුත්, පුරාණ ඊජිප්තු විද්‍යාවන් හා සිද්ධාන්තයන් නැසීම් ගං ඉවුරේ සිට ඉන්දියාවට ආනයනය කෙරුණු බවට බ්‍රයන් විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය නම් පැහැදිලි සත්‍යයකි. (පරිවර්තකගේ සටහන -- පිරමිඩ නැතිම ආදිය සඳහා අවසිඳු වූ විද්‍යාත්මක දැනුම පුරාණ භෞත දිවයිනෙන් අරාබිකරය කරනා ඊජිප්තුව දක්වා ගිය බව පසු කාලීන පුරා විද්‍යා සොයා ගැනීම් වලින් සනාථ වී ඇති හෙයින් කතුරුවරුන්ගේ මෙම ප්‍රකාශය කියවන පාඨකයා තුල කුතුසක් ඇති කිරීමට ඉඩ තිබේ.)

අතය. ශ්‍රීපාද ස්ථානය භාර ගිමි නම ඔබට මෙසේ කියනු ඇත. ක්‍රි.පූ.104 දී මලබාර් ආක්‍රමණිකයන් විසින් සිහසුනෙන් පලවා හරින ලද වලගම්බානු රජතුමා අවුරුදු 14කට වැඩි කාලයක් සතුරන්ගෙන් සැරගවීමින් කඳුකරයේ ගල් ගුහා වල වාසය කලේය. දිනක් රජතුමා කුසගින්නෙන් සමනල කන්ද ආශ්‍රිත කාලයේ ගැවසෙමින් සිටියදී මුවෙකු දැක ඒ පසුසය එළවා යාමේදී, කෙතරම් උත්සාහ කලද මුවාට සමීප වීමට නොහැකි වුවද, නොදැනුවත්වම උස් කඳු මුදුනකට පැමිණියෙන් පළමු වරට එහි තිබූ පා සටහන දැක ගන්නට හැකි වී ඇත. කිසියම් අද්භූත බලවේගයක් මගින් රජුට එම ස්ථානය හා සබැඳි සභාකාලීන ප්‍රජාතීයත්වය ගැන දැන ගන්නට සැලැස්වූ බව කියැවේ. පසු කලෙක නැවත රජකමට පත් වූ පසු අනුරාධපුරයේ අභයගිරි දාගැබ නැගවූයේද, ක්‍රි.පූ.88දී



500කට ඊතන්නවනන්සේලා මානලේ ගල් ලෙනකට රැස් කරවා දෝමඩ්ද ඇදහිල්ලේ වර්යා ධර්ම පළමුවරට මෙබන්තරුස් කරවූයේද මෙම රජතුමා විසිනි.

මෙම කඳු මුදුනේ ආගමයේ පෞරාණිකත්වය පිළිබඳව කුතුහලය දනවන පැහැදිලි කිරීමක් ශුද්ධ වූ සුදෙව් බඩබලයේ සමාරියන් අනුවාදයේ සෙරන්ඩිබ් යන වදන සමග සඳහන් වේ. එහි මහා ජලගැල්මෙන් පසු නොවැරෙන් වකුය රැජුණු අරුත්ගේ කන්ද ගැන සටහනක් තිබේ. 17 වන සියවසේ මුල් කාලයේදී මෙහි මුල් පිටපත ඉතාලි ජාතිකයෙකු විසින් ඩමස්කස් සිට ගෙන එන ලදී. ක්‍රි.පූ.20 වන සියවසේදී සමාරියන් පූජක වරුන් විසින් ලියන ලද්දකි ප්‍රකාශ වන නමුදු, එය සිදුව ඇත්තේ ඊට බොහෝ කලකට පසුවය. අනෙකුත් බොහෝ ශුද්ධ ලියවිලි වල එන පරිදි මෙයද මුල් ලියවිල්ලට වඩා පරස්පර විරෝධී ලෙස ලියන ලද පැරණි තෙස්තමේන්තු වලින් සමන්විතය. එහි මා ඉතන සඳහන් කල පරිච්ඡේදයේ පෙරදිග විශ්වාසයන් හා මහාව ගලපෙන පරිදි මහා ජල ගැල්මේ ජලකඳ ආදම්ගේ කන්ද මුදුන දක්වා නොනැගුණ බව ලියා ඇත. ඒ අනුසාරයෙන් සමහරු මෙම කඳු මුදුන ජල ගැල්මට පෙර ලෝකයේ පැවති නොකිළිට වස්තුවක් ලෙස සලකා ප්‍රජාතීයත්වයට පත් කර ඇත. මෙම

ඉතන සඳහන් උද්ධාරනය තුලින් ඔහු ගෙන හැර පාන ඊජිප්තු මහ වාදය පිළිබඳ න්‍යාය සත්‍යයක් නම් සිරිපා කඳු මුදුනේ එහි පැරණි ඇදහිලි හා වන්දනාමාන හා සැසඳෙන කුමන ආකාරයේ හෝ සාධක ඉතිරිව තිබිය යුතුය. නමුත් එවැනි කිසිවක් මෙතෙක් හෙළිදරව් වී නොමැත. එමෙන්ම චිරිතමානයේ කඳු මුදුනේ කෙරෙන වන්දනාමාන වලද විශේෂයක් දක්නට නැත.

මෙම ගැටළු සහගත කරණ පිළිබඳව අනුමාන වශයෙන් මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට පෙර විද්‍යාඥයෙකු වශයෙන් හසල දැනුමකින් යුතු එම්. ගිලර් ඉදිරිපත් කරන සිද්ධාන්තයට අවධානය යොමු කරනු කැමැත්තෙන්ම, ආදම් ගේ කන්දේ වයස අරුත් හෝ ගිමාල කඳු වලට වඩා වැඩි බවත්, යුරෝපය අඩක් දියෙන් යටවී තිබුණා යුගයේ මෙම කන්ද දකුණු දිග සාගරයට ඉහලින් නැගී සිටී බවත් ඔහු සහතික වශයෙන් කියා සිටී.

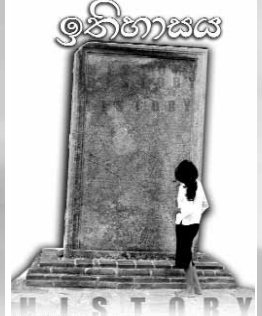
පැවැත්වෙන පුද පූජා වෙනත් ගින්න දෙවිවරුන් උදෙසා කෙරෙන පූජා හා සමානය. එසේම ශ්‍රීපාද නැතහොත් පූජනීය පා සලකුණ වන්දනා කිරීමට එන සැදැහැවතුන්ද සාමාන්‍ය ශාක්‍යමුනි අනුගාමිකයින් හෝ ශිව දෙවියන් අදහන්නන්ට වඩා වෙනස් අය නොවෙති.

රසවත් දේශීය ජනප්‍රවාද වලින් හෙළි දරවී වන සමනල කන්දේ ප්‍රජාතීයත්වයේ මුලාරම්භය ආශ්‍රිත දින වකවානු නොදැ සිති බුද්ධියෙන් යුතු ඉතිහාසඥයෙකුට පිළිගත නොහැකි තරම්

බ්‍රිතාන්‍ය සංචාරකයා කුතුහලයට පත් කළ ආදම්ගේ කන්ද

තලී, ජොල් ඝන මුතු පඩා - 15

ශ්‍රියා කුමාරසිංහ - නවසිලන්තයේ සිට



අනුමුඛ සාක්ෂාත් කර ගන්නා වූ සිව් වන ශාක්‍ය මුනිවරයාණන් සිය අනුගාමිකයින්ගේ සුභ සිද්ධිය තකා පිටත් වූ ගමනකදී විවේක ගැනීමට සුදුසු යයි සලකා ගෝරා ගත් ස්ථානයක් ලෙසය. මෙම විශ්වාසයන් පිළිබඳව මඳක් විමසා බැලීම යෝග්‍යය. මහමිඳුකයින්ගේ විශ්වාසයන්ට අනුව තල් ගසක් පමණ උසින් යුතු ආදම් දෙවිලොව බලා තිබීමට පෙර අවසන් වනාවට මෙහි පය තැබූ බව කියති. අත අතිනයේ සිට පැවතෙන තවත් මතයකට අනුව ආදම් ඒකීන් උද්‍යානයෙන් පිටුවහල් කල විට මහු සිය වාසස්ථානය ලෙස ලංකාව ගෝරා ගත් බවත්, එක්තරා කාලයකදී මෙම කඳු මුදුනේ ආදම් ගේ නිවාසය හෝ සොහොන විය හැකි ගොඩනැගිල්ලක් පැවති බවත් කියැවේ. ඒ බව සඳහන් කරමින් 14 වන සියවසේදී මරිනොලි මෙසේ ලියා ඇත. ඒකීන් වෙතින් ආදම් පිටුවහල් කල විට සුර දුකියක් ඔහුගේ අතින් අල්ලා ගෙන සෙසිලාන් ගි මෙම කන්දට බස්සවා ඇත. ඒ අවස්ථාවේ අහමබෙන් ආදම් සිය දකුණු පය මෙහි ගලක් මත තැබුවේත් තවමත් එහි ලාංඡනය නොමැති පවතී. එම අවස්ථාවේම ඒව දින ගතරක දුරකින් පිහිටි තවත් කන්දක් මතට ඇරඹෙන ලදී. පොතේ තවත් තැනක ඔහු මෙසේද කියයි. එම කන්දේ මුදුන කෙතරම් උසකින් පිහිටියද කිවහොත් වැඩුකුළු වලින් වැසී ඇති හෙයින් මුදුන දැක ගැනීම ඉතා අසීරුය. අපේ කඳුළු දුටු දෙවියන් වනන්සේ ඉර උදාවට පෙර කන්ද ආලෝකමත් කර අපට දුකින්ගට සැදැස්සුවෙන් දිප්තිමත් ආලෝක කිරණින් බැබළෙන කඳු මුදුන දැක ගත හැකි විය. කන්ද මුදුනේ සිට පහතට බසින විට බිම මට්ටමෙන් ඉතා ඉහලින් මාහැකි නැතිතලා බිම කඩක් ඇත. එතැනදී දක්නට ලැබුණ දෑ අතර පළමුව ආදම් ගේ පා සලකුණ, දෙවනුව දුෂාගිය මත රැජුණු වමන

ගැටළු සහගත කරණ පිළිබඳව අනුමාන වශයෙන් මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට පෙර විද්‍යාඥයෙකු වශයෙන් හසල දැනුමකින් යුතු එම්. ගිලර් ඉදිරිපත් කරන සිද්ධාන්තයට අවධානය යොමු කරනු කැමැත්තෙන්ම, ආදම් ගේ කන්දේ වයස අරුත් හෝ ගිමාල කඳු වලට වඩා වැඩි බවත්, යුරෝපය අඩක් දියෙන් යටවී තිබුණා යුගයේ මෙම කන්ද දකුණු දිග සාගරයට ඉහලින් නැගී සිටී බවත් ඔහු සහතික වශයෙන් කියා සිටී.

ක්‍රිස්තු වර්ෂ 24 දී මේසොපොත නම් වූ කාන්තරයේ රජ මෙම කන්ද නැගීමේ ගවේෂණ වාර්තාවක යෙදී ඇත. ආප දන්නා පරිදි එවකට මෙම කන්ද නැඟින්නේ මැණික් කන්ද යනුවෙනි. ආදම් ගේ බුද්ධි යන සැදහනක් එහි දක්නට නොලැබේ. ඊටත් වඩා ප්‍රසිද්ධ ආගන්තුකයෙකු ලෙස තවත් සමහරුන් හදුන්වන අති දක්ෂ මැසඩෝනියන් යුද කාමියාගේ සෙරන්ඩිබ් වීර වාරිකා සහ ආදම් ගේ සොහොන අබියස දක්වන ලද හත්ති පූජා පිළිබඳව 15 වන සියවසේ දී පර්සියානු මහා කවි අෂ්රත් ගේ පටිකල්පිත පෑන් තුඩින් විස්තරාත්මකව ලියැවී ඇත. අවාසනාවකට මෙන් ඇලෙක්සැන්ඩර්ගේ සලසෙකු මහා පුරුෂයෙකු කරමින් එම ප්‍රශංසාත්මක වීර කාව්‍යය ලියන ලද නමුත් එම ජවසම්පන්න තරුණයා ඉන්පසු වැඩි කාලයක් විවතුන් අතර නොසිටියෙන් ඔහු කෙදිනක හෝ පුජනීය සමනල ගිරි සිරස මත පා තැබුවේය යන විශ්වාසයෙන් මඳක් බැහැර වීමට අපට සිදු වේ.

විවිධ ඇදහිම් වලට අයත් පෙරදිග ජන සමූහයා මෙම කඳු මුදුන වන්දනාමාන කිරීම් වස් එකිනෙකා පරයමින් එහි ඇදෙන ආකාරය මම මෙයට පෙර සඳහන් කලෙමි. අරාබි සහ මරක්කල ජනයාගේ ඉහලම ගෞරවාදරයට පාත්‍ර වී තිබෙන කුරානයේ අන්තර්ගත සංආදානයන්ට අනුව මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ පිතෘවරයාණන්ගේ පා සලකුණ මෙහි ඇතැයි ඔවුහු විශ්වාස කරති. "අනෙක් අතින්, බෞද්ධයන් මෙම ස්ථානය සලකන්නේ මහත් වූ දුෂ්කරතාවක් වූද සිය